

KOMMUNREVISIONEN
ÖSTERSUND

ÅRSRAPPORT

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

NÄMNDEN

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	BAKGRUND TILL UPPDRAGET	3
2	SAMMANFATTNING AV GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING	4
2.1	ÄNDAMÅLSENLIGHET	4
2.2	EKONOMISKT TILLFREDSSTÄLLANDE	4
2.3	INTERN KONTROLL	4
3	SAMMANFATTNING FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR	5
3.1	EFFEKTIVITET GENOM SAMVERKAN	5
3.2	INTERN KONTROLL I HANTERING AV ANSTÄLLDAS BISYSSLOR	5
3.3	STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV FRITIDSANLÄGGNINGAR	6
4	SAMLAD BEDÖMNING	7

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND TILL UPPDRAGET

Enligt God revisionsssed i kommunal verksamhet består årlig granskning av flera delar. All granskning som görs under verksamhetsåret ligger till grund för de förtroendevalda revisorernas ansvarsprövning.

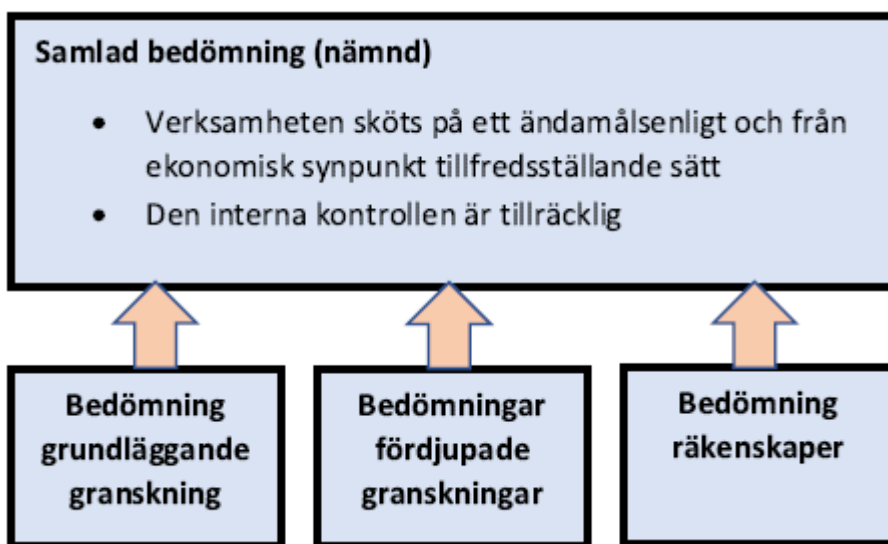
Grundläggande granskning, som genomförs i alla nämnder/styrelsen är en översiktlig granskning av styrning och kontroll samt målstyrning.

Fördjupade granskningar genomförs inom områden som revisorerna bedömer som väsentliga att granska.

Respektive granskning bedöms för sig utifrån de revisionskriterier som gäller för det granskade området.

God revisionsssed i kommunal verksamhet anger att de förtroendevalda revisorerna vid årets slut med stöd av yrkesrevisorer och det samlade året som grund, analyserar om verksamheten i kommunstyrelsen och nämnder sker på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande figur kan illustrera ansvarsprövningen för nämnden:

I Östersunds kommun bedöms räkenskaperna på en övergripande nivå och inte för varje nämnd. Undantaget är om någon nämnd skulle uppvisa betydande felaktigheter i redovisningen.

1.2 SYFTE

Årsrapporten är en samlad bedömning av yrkesrevisorns granskningsinsatser under året och syftet är att årsrapporten ska utgöra ett underlag till de förtroendevalda revisorerna inför deras uttalande i revisionsberättelsen.

1.3 RAPPORTENS STRUKTUR

Granskningen inleds med en sammanfattning av den grundläggande granskningen, se rapport "Grundläggande granskning av kultur- och fritidsnämnden 2025" med bilagor. Därefter följer en sammanfattning av de fördjupade granskningar som genomförts inom nämndens område. Slutligen görs en samlad bedömning av nämndens verksamhet för 2025.

2 SAMMANFATTNING AV GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING

2.1 ÄNDAMÅLSENLIGHET

Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen visar att nämnden har beslutat om grundläggande styrdokument. Nämnden har antagit en verksamhetsplan som uppfyller kraven enligt reglemente och kommunens anvisningar. Verksamhetsplanen har följts upp under året.

Nämnden har genomfört samtliga uppdrag från fullmäktige medan fyra av nämndens sju egna uppdrag inte har genomförts. Arbetet med uppdragen är påbörjat och de beräknas att genomföras under 2026.

Nämnden har analyserat nyckeltalen. Nyckeltalen är till viss del styrande för verksamheten men de har inte ett direkt samband med övergripande mål och uppdrag.

Nämnden har löpande lämnat uppdrag till förvaltningen. För vissa finns det en tidplan för när uppdragen ska vara genomförda eller om de förväntas återredovisas.

Nämnden har löpande hållit sig informerad om verksamheten.

2.2 EKONOMISKT TILLFREDSSTÄLLANDE

Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av sin ekonomi?

Vi bedömer att nämnden endast delvis har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av sin ekonomi.

Nämnden har antagit detaljbudget och följt upp ekonomin under året. Det slutliga utfallet visar på en negativ budgetavvikelse, nämnden har inte lyckats genomföra samtliga effektiviseringar i Mål och budget 2025. Fullmäktige gav i samband med första tertialrapporten i uppdrag till nämnden att återkomma med nya effektiviseringar men nämnden har inte hörsammat detta genom att återkomma med specifika åtgärder. Nämndens redovisning visar att nämnden har kompenserat uteblivna effektiviseringar med stor återhållsamhet runt ekonomin men att oförutsedda händelser har minskat effekten av dessa.

Nämndens investeringsbudget redovisar totalt sett en positiv avvikelse. Flera investeringar kommer att löpa vidare under 2026 men samtidigt har budgeten överskridits för flera projekt. Nämnden har i efterhand begärt att få tillåtelse att överskrida budgeten.

2.3 INTERN KONTROLL

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

Internkontrollplanen har upprättats utifrån den kommungemensamma strukturen och följts upp under året. Nämnden har genomfört åtgärder och av kommentarerna framgår delvis vilka effekter dessa åtgärder har haft på de identifierade riskerna.

Ett fullmäktigeuppdrag och ett nämnduppdrag från föregående år har inte genomförts.

Delegationsbeslut har i huvudsak återrapporterats i enlighet med nämndens delegationsordning, dvs. vid nästa sammanträde.

3 SAMMANFATTNING FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR

3.1 EFFEKTIVITET GENOM SAMVERKAN

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och berörda nämnder samverkar på olika sätt men att den samordning som sker i nuläget i första hand inte initieras med utgångspunkten att uppnå en ökad kostnadseffektivitet eller att minska suboptimering, utan mer utifrån olika ambitioner från politiken och/eller verksamheten. Granskningen visar på att samverkan brister inom vissa områden vilket kan innebära att resurserna inte används på kostnadseffektivt sätt.

Ansvar och roller har till viss del tydliggjorts i styrelsens och nämndernas reglementen. Vi har noterat några exempel på där reglementena inte är tillräckligt tydliga gällande ansvarsfördelningen som medför utmaningar för att säkerställa en god samverkan. Exempelvis gäller detta fritidsanläggningar, detaljplaner och fastighetsfrågor.

Genomförda stickprov visar på brister gällande diarieföring och dokumentation av både direktupphandlingar och större upphandlingar.

Lokalförsörjningsgruppens roll och uppdrag har lyfts som otydligt i flera sammanhang. Granskningen visar att det fortfarande råder oklarheter kring lokalförsörjningsgruppens uppdrag.

Flera av de kommungemensamma forumen fungerar främst som kanaler för informationsspridning än som arenor för aktiv dialog och/eller gemensamt utvecklingsarbete. Vidare finns en ambition att samordna kommunens IT-system för att undvika parallella lösningar men det förekommer fortfarande att förvaltningarna upphandlar liknande system. De ekonomiadministrativa rutinerna varierar mellan förvaltningarna, vilket uppfattas bidra till ineffektivitet och sårbarhet.

Bedömning: delvis

Nämndens svar:

Nämnden deltar i ett kommunövergripande arbete för att se över nämndernas reglementen inför den nya mandatperioden. Det första steget är att identifiera otydligheter i ansvarsfördelningen mellan nämnder och utifrån det föreslå förändringar.

Nämnden har haft ett antal gemensamma nämnder och presidier med andra nämnder vilket har bidragit till insyn, förståelse och främjat samarbetet mellan nämnder. Förvaltningen deltar i olika gemensamma forum, en mer strukturerad återkoppling till nämnden kring vad som händer i dessa forum ska ske oftare framöver.

Förvaltningen bidrar aktivt i arbetet för att stärka samverkan mellan förvaltningarna. I exempelvis ekonomiforum har förvaltningens ekonom ett stort fokus på att forumet behöver arbeta mer likartat och med gemensamma riktlinjer och arbetssätt.

Förvaltningen har en representant i lokalförsörjningsgruppen och är angelägen om att lokalförsörjningsfrågorna fungerar väl framåt och kommer att fortsätta bidra i utvecklingsarbetet.

3.2 INTERN KONTROLL I HANTERING AV ANSTÄLLDAS BISYSSLOR

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna inte har säkerställt en tillräcklig kontroll i hantering av anställdas bisysslor. Bedömningen grundar sig på att det saknas fastställda riktlinjer på politisk nivå och rutinerna på verksamhetsnivå behöver utvecklas och förtydligas. En betydande andel av de anställdas bisysslor är inte kända eller dokumenterade enligt kommunens rutiner, vilket innebär brister i både identifiering, anmälan och uppföljning.

Kommunen saknas tillräckliga kontroller för att upptäcka och förhindra otillbörliga inköp från näringsverksamheter där anställda har intressen, vilket kan leda till fört-ro-endskada och ifrågasättande av kommunens inköpsrutiner.

Bedömning: nej

Nämndens svar:

Nämnden har inte lämnat svar på granskningen.

3.3 STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV FRITIDSANLÄGGNINGAR

Vår sammanfattande bedömning är att kultur- och fritidsnämnden endast delvis har haft en ändamålsenlig styrning och uppföljning av fritidsanläggningar. Ansvarsfördelningen både internt i kommunen och gentemot föreningarna har varit otydlig. När det gäller ansvarsfördelningen mellan kultur och fritidsnämnden och tekniska nämnden är den otydligt formulerad i nämndernas reglementen vilket även får konsekvenser i det löpande arbetet och i samarbetet mellan förvaltningarna.

Det finns skriftliga avtal med föreningarna som reglerar ansvaret för drift och underhåll men ansvarsfördelningen har ändå varit otydlig. Nämnden har inte följt upp att avtalen efterlevs på ett tillräckligt sätt.

Det finns i huvudsak en underhållsplan för fritidsanläggningar. Kultur- och fritidsnämnden har sammanställt de behov av åtgärder som uppmärksammats vid genomgången av anläggningarna i en plan. Denna kan behöva kompletteras med åtgärder kopplat till fastighetsrelaterat underhåll.

Kommunens olika förvaltningar använder inte samma it-system för utbetalning av bidrag till föreningar. Då bidraget hanteras på olika sätt är det svårt att få en total överblick över hur mycket som har utbetalats till en enskild förening.

Bedömning: delvis

Nämndens svar:

Nämnden deltar i ett kommunövergripande arbete för att se över nämndernas reglementen inför den nya mandatperioden. Ett förslag till överenskommelser runt fastigheter och fastighetsansvar har arbetats fram som syftar till att tydliggöra processer, roller och ansvar så att det löpande arbetet mellan förvaltningarna ska fungera bättre.

Nämnden har en dokumenterad förteckning över kortsiktigt underhållsbehov samt behov av reinvesteringar. Denna plan bör kompletteras med långsiktiga behov samt kostnadsberäkningar och prioriteringsordning. Förvaltningen kommer tillsammans med teknisk förvaltning att arbeta fram mer kompletta underhållsplaner. Arbetet kommer att utföras anläggning per anläggning i samband med att ansvaret för förvaltning av lokaler/anläggningar överförs till teknisk förvaltning.

Förvaltningen kommer att skapa en rutin för att årligen följa upp avtal med föreningar som driver en anläggning i kommunal lokal alternativt har nyttanderättsavtal för kommunal anläggning.

Arbetet med att samordna och kommunens handläggning och utbetalning av bidrag till föreningar till ett IT-system pågår.

4 SAMLAD BEDÖMNING

Vår bedömning är att nämnden endast delvis har en tillfredsställande ledning och styrning och att den interna kontrollen endast delvis är tillräcklig inom de områden som vi granskat. Bedömningen grundar sig på följande:

Dimension	Svar	Kommentar
Ändamålsenlighet		
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Grundläggande granskning Fyra av sju nämnduppdrag har inte genomförts. Arbetet pågår och de beräknas att genomföras under 2026.
		<i>Fördjupade granskningar.</i> Inga fördjupade granskningar har berört ändamålsenlighet.
Sammanfattande bedömning	I huvudsak	
<i>Kommentar till bedömning</i> Nämnden bedöms i huvudsak ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt.		
Ekonomiskt tillfredsställande		
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Delvis	Grundläggande granskning Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse för 2025 och har inte genomfört effektiviseringar enligt Mål och budget 2025.
	Delvis	<i>Fördjupade granskningar</i> Effektivitet genom samverkan
Sammanfattande bedömning	Delvis	
<i>Kommentar till bedömning</i> Nämnden bedöms endast delvis ha en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.		
Intern kontroll		
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	I huvudsak	Grundläggande granskning
		<i>Fördjupade granskningar</i>
	Nej	Intern kontroll i hantering av anställdas bisysslor
	Delvis	Styrning och uppföljning av fritidsanläggningar
Sammanfattande bedömning	Delvis	
<i>Kommentar till bedömning</i> Nämnden har endast delvis sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig. Fördjupade granskningar har visat på brister i den interna kontrollen, nämnden har visat på att förbättringsåtgärder pågår när det gäller en av granskningarna. Bristerna i de fördjupade granskningarna har därmed påverkat helhetsbedömningen av nämnden.		